

نام و نام خانوادگی:

تعداد سوال: ۲۰

افشار

نام آزمون: کتاب فارسی ۱ (چاپ ۹۸)

زمان برگزاری: ۲۰ دقیقه

مرکز مشاوره تحصیلی دکتر
علیرضا افشار

۱ کدام گزینه متفاوت است؟

- ۱ گوشت به راه تا که خبر می دهد ز دوست
- ۲ دیدم دهنی و رفتم از هوش
- ۳ از در درآمدی و من از خود به در شدم
- ۴ هر که دلارام دید از دلش آرام رفت
- صاحب خبر بیامد و من بی خبر شدم
- دیدم که به هیچ مرده بودم!
- گویی کز این جهان به جهان دگر شدم
- چشم ندارد خلاص هر که در این دام رفت

۲ کدام گزینه آرایه های بکار رفته در بیت « که نعره زدی بلبل، که جامه دریدی گل / با یاد تو افتادم از یاد برفت آن ها » است ؟

- ۱ تشخیص، کنایه، استعاره
- ۲ کنایه، تشخیص، تشبیه
- ۳ کنایه، استعاره، ایهام
- ۴ جناس، تضاد، تشخیص

۳ کدام بیت متفاوت است؟

- ۱ پادشاهی که طرح ظلم افکند
- ۲ عدل و رز و به گرد ظلم مگرد
- ۳ گو: سپه را ز ظلم دار نگاه
- ۴ ظلم بگذار از آن که بر باید
- پای دیوار ملک خویش بکند
- ظلم از این مملکت بر آرد گرد
- ز آن که ظلم شه است، ظلم سپاه
- تاج از فرق تاجداران ظلم

۴ مفهوم بیت کدام گزینه با بیت زیر مشابه است؟

«مرا مادر نام مرگ تو کرد / زمانه مرا پتک ترگ تو کرد»

- ۱ لیکن از مرگ پدر یابند مردان نام و ننگ / نام بهمن بر نیامد تا نمرد اسفندیار
- ۲ سر نیزه و نام من مرگ توست / سرت را بیاورد ز تن دست شست
- ۳ به نام نکو گر بمیرم رواست / مرا نام باید که تن مرگ راست
- ۴ بدو گفت پردخته کن سر ز باد / که جز مرگ را کس ز مادر نژاد

۵ مفهوم و تصویر کدام بیت با مفهوم و تصویر بیت «مپندار این شعله افسرده گردد/ که بعد از من افروزد از مدفن من» قرابت دارد؟

- ۱ آتشی در زد چنان مرگش که مردم را بسوخت / جز لبان و دیده هاشان هیچ خشک و تر نماند.
- ۲ آتش که ظلم دارد می میرد و کفن نه / دود سپه حنوطش خاک کبود بستر (حنوط: کافور که بر مرده مینالند)
- ۳ پس از هلاک تنم گر به دجله غرق کنند / ز سوز آتش دل دود خیزد از کفتم
- ۴ ز بی نوایی مشتاق آتش مرگم / چو آن کسی که به آب حیات شد مشتاق

۶ کدام بیت منادا دارد؟

- ۱ نه خدا توانمش خواند نه بشر توانمش گفت / متحیرم چه نامم شه ملک لافتی را
- ۲ به جز از علی که گوید به پسر که قاتل من / چو اسیر توست اکنون به اسیر کن مدارا
- ۳ دل اگر خداشناسی همه در رخ علی بین / به علی شناختم من به خدا قسم خدا را
- ۴ چه زخم چو نای هر دم ز نوای شوق او دم / که لسان غیب خوشتر بنوازد این نوا را

۷ کدام گزینه توصیف متفاوتی از طوطی است؟

- ۱ بود بقالی و وی را طوطی
- ۲ در دکان بودی نگهبان دکان
- ۳ طوطی ای کاید ز وحی آواز او
- ۴ در خطاب آدمی ناطق بدی
- خوش نوایی، سبز گویا طوطی
- نکته گفتی با همه سوداگران
- پیش از آغاز وجود آغاز او
- در نوای طوطیان حاذق بدی

۸ ویژگی «ابدال» در کدام گزینه با بیت «جمله عالم زین سبب گمراه شد / کم کسی ز ابدال حق آگاه شد» مشترک است؟

- ۱ این دم ابدال باشد زان بهار
- ۲ همچنان این قوت ابدال حق
- ۳ زان می که زبوش جمله ابدال
- ۴ ناگهان مردی ز ابدال خدا
- در دل و جان روید از وی سبزه زار
- هم ز حق دان از طعام و از طبق
- در خلق پدید و ناپدیدند
- پیشم آمد از ره صدق و صفا

۹ در کدام یک از گزینه‌های زیر توصیه به مفهوم عبارت «به زبان دیگر مگو و به دل دیگر مباش تا گندم نمای جوفروش نباشی» دیده نمی‌شود؟

- ۱ حافظا می خور و رندی کن و خوش باش ولی
- ۲ پدرم روضه رضوان به دو گندم بفروخت
- ۳ آتش زهد و ریا خرمن دین خواهد سوخت
- ۴ دور شو از برم ای واعظ و بیهوده مگوی
- دام تزویر مکن چون دگران قرآن را
- ناخلف باشم اگر من به جویی نفروشم
- حافظ این خرقة پشمینه ببنداز و برو
- من نه آنم که دگر گوش به تزویر کنم

۱۰ در کدام گزینه نقش دستوری «متمم» دیده می‌شود؟

- ۱ وان همه هنگامه دریا بدید
- ۲ دید یکی بحر خروشنده‌ای
- ۳ تاج سر گلبن و صحرا منم
- ۴ داده تنش بر تن ساحل یله

۱۱ کدام واژه به معنای «طرح اولیه» است؟

- ۱ بیرنگ
- ۲ گرته
- ۳ اسلیمی
- ۴ نقطه چینی

۱۲ مفهوم عبارت «معلم دور نبود، صورتک به رو نداشت» در کدام گزینه نیامده است؟

- ۱ از مهر دوستان ریاکار خوش تر است
- ۲ با هر که بگفتم که تو را دوست شدم
- ۳ لباس ظاهر و باطن به هم موافق کن
- ۴ ظاهر و باطن به یکدیگر خوش است
- دشنام دشمنی که چو آینه راستگوست
- شد دشمن من وه که چه طالع دارم
- نه همچو دریا خونخوار و پاکدامن باش
- هر که دارد هر دو با ما آشناست

۱۳ کدام نوع فعل به اشتباه به بیت نسبت داده شده است؟

- ۱ بر سر آنم که گر ز دست برآید
- ۲ گل، به همه رنگ و برانزدگی
- ۳ دوش مرغی به صبح می نالید
- ۴ تا نگردي آشنا زین پرده رمزی نشنوی
- دست به کاری زرم که غصه سرآید (مضارع التزامی)
- می کند از پرتو من زندگی (مضارع اخباری)
- عقل و صبرم ببرد و طاقت و هوش (ماضی استمراری)
- گوش نامحرم نباشد جای پیغام سروش (ماضی التزامی)

۱۴ در کدام بیت «پرسش انکاری» به چشم نمی‌خورد؟

- ۱ کجا می توانی ز قلبم ربایی
- ۲ تو کز سرای طبیعت نمی روی بیرون
- ۳ شب تاریک و بیم موج و گردابی چنین هایل
- ۴ از کجا آمده‌ام، آمدنم بهر چه بود؟
- تو عشق میان من و میهن من؟
- کجا به کوی حقیقت گذر توانی کرد؟
- کجا دانند حال ما سبک باران ساحل‌ها؟
- به کجا می روم آخر نمایمی وطنم؟

۱۵ نقش دستوری گروهی که در ابیات زیر بیش از یک وابستهٔ پسین دارد، کدام است؟

- ۱ نهاد
- ۲ مسند
- ۳ مفعول
- ۴ متمم
- «سرهای سرداران دین بستی چو بر فتراک زین
- زین سان میفگن بر زمین دنبالهٔ فتراک را
- تا شمع حسن افروختی، پروانه وارم سوختی
- پرده دری آموختی آن غمزه بی باک را

۱۶) چند تا از واژه‌های قافیه‌ایات زیر وابسته گروه اسمی هستند و نه هسته؟

- الف) در مملکت چون غرّش شیران گذشت و رفت این عوعو سگان شما نیز بگذرد
ب) بادی که در زمانه بسی شمع‌ها بگشت هم بر چراغدان شما نیز بگذرد
ج) زین کاروانسرای بسی کاروان گذشت ناچار، کاروان شما نیز بگذرد
د) ای مفتخر به طالع مسعود خویشتن تأثیر اختران شما نیز بگذرد
ه) بر تیر جورتان ز تحمل سپر کنیم تا سختی کمان شما نیز بگذرد

۱) دو تا ۲) سه تا ۳) چهار تا ۴) هر پنج تا

۱۷) در عبارت زیر چند گروه اسمی در نقش‌های دستوری «نهاد»، «مسند»، «مفعول» و «متمم» هست که وابسته پیشین یا پسین دارد؟
«تدبیر در هنگام بلا فایده بیشتر ندهد؛ با این همه عاقل از منافع دانش هرگز نومید نگردد و در دفع مکاید دشمن تأخیر صواب نبیند.»

۱) چهار تا ۲) پنج تا ۳) شش تا ۴) هفت تا

۱۸) آرایه‌های «تشبیه، مجاز، حس آمیزی، جناس، تشخیص» همگی در کدام گزینه یافت می‌شوند؟

- ۱) پرده گوش تو را کرده است غفلت آهنین
۲) چشمم از خواب پریشان، چشمه پرسنبلی است
۳) فکر رنگین تو «صائب» عالمی را مست کرد
۴) دردمندان تو را هر لخت دل، مه پاره‌ای است
ورنه هر خاری در این گلشن، زبان بلبلی است
از دل صد پاره هر مژگان من شاخ گلی است
کلک سرمست تو را هر نقطه‌ای جام ملی است
موشکافان تو را هر آه، مشکین کاکلی است

۱۹)

در بین آثار زیر، مؤلف چند اثر نادرست معرفی شده است؟

«پیوند زیتون بر شاخه ترنج: موسوی گرمارودی - اتاق آبی: سهراب سپهری - الهی‌نامه: خیام نیشابوری - ارزیابی شتابزده: جلال آل‌احمد - اخلاق محسنی: حسین واعظ کاشفی - داستان‌های دل‌انگیز ادب فارسی: زهرا کیا - لطایف الطوایف: محمد عوفی - من زنده‌ام: معصومه آباد - اسرارالتوحید: ابوسعید ابوالخیر».

۱) دو ۲) یک ۳) چهار ۴) سه

۲۰) در کدام گزینه «کنایه، تشخیص، تشبیه، حس آمیزی» وجود دارد؟

- ۱) ز آن لب که مژده نفسش آب زندگی است
۲) ای گل که موج خنده‌ات از سر گذشته است
۳) تا نباید گشتم گرد در کس چون کلید
۴) دل در طلب خنده شیرین تو خون شد
دشنام تلخ هم به دعاگو نمی‌رسد
آماده باش گریه تلخ گلاب را
بر در دل ز آرزو قفل شکیبایی زدم
جان در طمع لعل شکرخای تو افتاده

پاسخنامه تشریحی

۱) مفهوم بیت بی‌قراری از مشاهده‌ی زیبایی - معشوق است. و گزینه‌های دیگر بی‌هوشی از دیدن معشوق است. **۴** ۳ ۲ ۱

سخت

۲) استعاره و تشخیص: نعره زدن بلبل و جامه دریدن گل / کنایه: نعره زدن / کنایه از با هیجان نغمه خوانی کردن، جامه دریدن / کنایه از شکوفایی و هیجان / استعاره: جامه؟ استعاره از گلبرگ‌ها **۴** ۳ ۲ ۱

سخت

۳) مفهوم بیت گزینه‌ی «۳»، «ظالم شدن سپاه بر اثر ظالم بودن پادشاه، است ولی مفهوم بیت‌های دیگر «نابودی حکومت بر اثر ظلم، است. **۴** ۳ ۲ ۱

سخت

۴) مفهوم مشترک: تهدید حریف به مرگ **۴** ۳ ۲ ۱

سخت

۵) مفهوم مشترک: پایداری عشق حتی پس از مرگ **۴** ۳ ۲ ۱

سخت

۶) «دل، منداست ← ای دل **۴** ۳ ۲ ۱

سخت

۷) در سایر گزینه‌ها طوطی به عنوان یک پرنده زیبا و ماهر و خوش صدا توصیف شده ولی در گزینه «۳»، به عنوان نمادی از روح انسان که صدایش از وحی می‌آید و آفرینش ازلی دارد. **۴** ۳ ۲ ۱

سخت

۸) ویژگی مشترک: پنهان بودن ابدال و مردان خدا از چشم خلق است. **۴** ۳ ۲ ۱

سخت

۹) مفهوم عبارت صورت سؤال، پرهیز از دورویی و تظاهر است که در گزینه‌های ۱ و ۳ و ۴ به درستی این موضوع وجود دارد. اما در گزینه ۲ حافظ به داستان میوه منوعه و اخراج حضرت آدم ابوالبشر از بهشت اشاره می‌کند که هیچ ارتباطی با سؤال ندارد. **۴** ۳ ۲ ۱

سخت

۱۰) متمم در جمله‌ای می‌آید که فعل آن به متمم نیاز داشته باشد و حرف اضافه اختصاصی داشته باشد. فعل گزینه ۴ «تکیه دادن» است که به متمم نیاز دارد و حرف اضافه اختصاصی آن «به» یا «بر» می‌باشد. **۴** ۳ ۲ ۱

سخت

فعل گزینه ۱ و ۲ فقط مفعول می‌خواهد و فعل گزینه ۳ اسنادی است و فقط مسندی می‌گیرد. **۴** ۳ ۲ ۱

سخت

۱۱) بیرنگ: طرح اولیه / نقطه‌چینی به پاسخ نزدیک است اما معنای دقیق آن طراحی فرش است. **۴** ۳ ۲ ۱

سخت

۱۲) مفهوم عبارت سؤال یکرو بودن و ریاکار نبودن را مطرح می‌کند که در گزینه‌های ۱ و ۳ و ۴ دیده می‌شود اما در گزینه ۲ شاعر از مشکلات بعد از دوستی‌اش و اقبال کجش صحبت دارد. **۴** ۳ ۲ ۱

سخت

۱۳) بیت گزینه «۴»، فعل ماضی ندارد. دقت کنید «نباشد» در بیت به معنای «نیست» فعل مضارع است. **۴** ۳ ۲ ۱

سخت

۱۴) در گزینه‌های «۱» و «۲» و «۳»، در پاسخ به سؤالات مطرح شده می‌توان تکذیب و یا انکار را متوجه شد اما در گزینه «۴»، شاعر فقط سؤالی برای درگیر کردن ذهن مخاطب با حقیقت حیات آدمی مطرح کرده است. **۴** ۳ ۲ ۱

سخت

۱۵) ابتدا گروه‌های اسمی را مشخص می‌کنیم. **۴** ۳ ۲ ۱

سخت

«سرای سرداران دین» - «فتراک زین» - «دنباله فتراک» - «شمع حسن» - «غمزه بی‌باک»

سرای سرداران دین است که بیش از یک وابسته پسین دارد و نقش هسته آن مفعول است. سرهای سرداران دین را بستی و ...

سخت

۱۶) در سه بیت واژه قافیه وابسته و از نوع مضاف‌الیه است. **۴** ۳ ۲ ۱

سخت

این عوعو سگان شما نیز بگذرد **هم بر چراغدان شما نیز بگذرد**

مضاف‌الیه مضم

ناچار کاروان شما نیز بگذرد **تأثیر اختران شما نیز بگذرد**

نهاد مضاف‌الیه

تا سختی کمان شما نیز بگذرد

مضاف‌الیه

سخت

۱۷) وابسته‌های پیشین یا پسین با هسته هریک عبارت‌اند از: **۴** ۳ ۲ ۱

هنگام بلا - فایده بیشتر - این همه - منافع دانش - دفع مکاید دشمن

سخت

۱۸) تشبیه هر نقطه به جام مل / عالم مجازاً مردم «عالم» است. / فکر رنگین: حس آمیزی دارد. / جناس ناقص در کلمات «است و نیست» / «دکک سرمست» اضافه **۴** ۳ ۲ ۱

سخت

استعاره است و تشخیص دارد.

سخت

۱۹ ۴ ۳ ۲ ۱

الهی‌نامه: عطار نیشابوری - لطایف‌الطوائف: فخرالدین علی صفی اسرارالتوحید: محمد بن منور
نکته: محمد بن منور کتاب اسرارالتوحید را در شرح زندگانی جدّ خود ابوسعید ابوالخیر نوشته است.
سخت

۲۰ ۴ ۳ ۲ ۱
کنایه: موج خنده از سر گذشته کنایه از خنده بسیار

تشخیص: خندیدن گل

تشبیه: خنده به موج (اضافه تشبیهی)

حس آمیزی: گریه تلخ

سخت

پاسخ نامه کلیدی

۱	۱	۲	۳	۴
۲	۱	۲	۳	۴
۳	۱	۲	۳	۴
۴	۱	۲	۳	۴
۵	۱	۲	۳	۴

۶	۱	۲	۳	۴
۷	۱	۲	۳	۴
۸	۱	۲	۳	۴
۹	۱	۲	۳	۴
۱۰	۱	۲	۳	۴

۱۱	۱	۲	۳	۴
۱۲	۱	۲	۳	۴
۱۳	۱	۲	۳	۴
۱۴	۱	۲	۳	۴
۱۵	۱	۲	۳	۴

۱۶	۱	۲	۳	۴
۱۷	۱	۲	۳	۴
۱۸	۱	۲	۳	۴
۱۹	۱	۲	۳	۴
۲۰	۱	۲	۳	۴

